

Беседа Владике Максима на опелу блаженопочившег Владике Артемија. Манастир

Нова Никеја 23. 11. 2020. године

Ваша преосвештенства, часни свештеници, преподобни монаси и монахиње, богољубиви саборе духовних синова, кћери, сродника, пријатеља, познаника, епархиота, поштоваоца нашег блаженоупокојеног духовног оца, великог авве, старца и епископа нашег Артемија, помаже Бог.

Сабрали смо се данас, духовно осиротели, у ово Божје село Лелић, да се молитвено опростимо од нашег најдражег и вољеног, духовног пастира и владике Артемија. Верујемо да само Бог зна са коликом синовском тугом су испуњена наша срца, због представљења нашег духовног оца и наставника нашег спасења. Као што нам је немогуће да речима изразимо оно што у срцу сада осећамо, још нам је теже да у овој опроштајној речи, са нашим вољеним духовним оцем и владиком, обихватимо свеукупни његов живот, проткан огромним трудим и ревношћу у његовом служењу Богу и роду. Зар може муцави људски језик да искаже сву ту свету и светлу тајну личности оног побожног лелићког дечака, пониклог из благочестве породице, из овог светородног лелићког села, који је прерасто у духовног горостаса, толико великог и снажног, да предржи заљуљани брод наше Цркве и нашег народа, на бури савременог безбоштва? Једино је Срцезналцу Богу, пред Киме нема ничег сакривеног, позната сва тајна горостасне личности нашег вољеног пастира и духовног оца Артемија. А нама је познато да је ишао оним јеванђелским путем, који је утабан страдањима и трпљењем Христа ради, којим су прошли и до Раја дошли, сви светитељи Божји. Носио је смирено и трпеливо наше косовско распеће и гоглоту кроз коју пролази наша Црква и народ данас. Служити Богу, а не времену, јесте завет светоотачки, али и главни животни мото владике Артемија. Нема тог непријатеља Бога и Цркве у Србији и шире, коме владика Артемије није изашао на биљегу, суочио се са њим, по цену ма којих страдања. Од безбожних комуниста и хорди шиптарских сепаратиста, до кривоверних екумениста, гоњен од немила до недрага, био је и остајао пријатељ Божји, а не пријатељ овосветских властодржаца. Зато је свој животни пут поплучао великим страдањима, јер је у себи носио велику веру и оданост православљу, светим оцима и Цркви Божјој. Од његових раних дана у богословији, преко студија, па до задње његове речи, изговорене или написане, остао је непоколебиво веран светим оцима и православном богословском предању, а тиме веран Цркви светих отаца. На таквом темељу градио је сав свој живот и служење у Цркви. Томе је придружио своје богољубље, изражено кроз његову монахољубивост, следећи свете оце не само речима, већ животом и делима, пригрливши чврсто свети монашки живот. Сва академска знања и звања његову богочежњиву душу нису могла задовољити, јер је схватао суштину светоотачког богословља, да без живота по светим отацима, нема ни науке светих отаца. Своје прве кораке у служењу Цркви започео је под руководством највећег богослова двадесетог века, великог духовника и ревнотеља вере православне, светог Јустина Ћелијског. Имајући пред собом живи светитељски лик свог светог старца Јустина и пример великог светитеља и земљака, светог Николаја, Жичког и Лелићког, владика Артемије је свим срцем усвојио од њих светоотачки смер и правац. Следећи пример и пут ових духовних великана, владика Артемије је у остатку свог живота ту искру непромењене вере отачке, распалио у својој души, а кроз пастирски рад је разгоревао у душама православних, широм наше земље и света. Дубоко је, својом синовском оданошћу и љубављу схватио, а кроз послушање прихватио, светоотачко предање светог

Јустина Ћелијског. То је најдрагоценија истина за све нас, његова духовна чеда, јер је тиме постао и остао једини који је то светојустиновско предање нама пренео и предао, сачувано од икаквих новотарских измена и дорада. Предао је оно што је примио, поучавао је онако како је сам живео, постојано и смирено следећи подвижнички и исповеднички пут свог духовног оца, светог Јустина. Велика је то била част за владика, да буде духовни син таквог великана међу светим оцима, а владика Артемије је ту част оправдао, аманет свог духовног оца одржао, сачувао и нама предао. Не постоји људска реч која би могла због тога одати достојну захвалност владика Артемију, коју му дугујемо ми, његова духовна чеда. Животни пут владике Артемија је најсличнији путу светог Јустина Ћелијског. Истина Христова је у овоме свету увек гоњена, и обојица су због те истине били гоњени, понижавани, вређани, кажњавани. Борба за веру, Цркву, свој страдални народ и паству, прогон и клевете које је због тога примао, били су велики крст који је владика Артемије трпељиво носио. Трпео је наш епископ и старац увреде, понижења, омаловажавања и клевете од разних пријатеља овог света, а оне најстрашније - од своје лажне браће, а на све то је одговарао кротком трпељивошћу, не само да није осуђивао, већ је својим прогонитељима често и благодарио. Једино је устајао као лав, онда када је требало да брани веру православну, Христову истину и Цркву; кад је требало да брани косовску и сваку другу нејач и страдалнике. Са каквом је само смелошћу иступао пред најобесније земаљске властодршце, супродстављајући се свакој лажи, безакоњу, и неправди и оној која се наноси Христу, и оној која се наноси људима, посебно његовом народу и пастви. Владика је показао светоотачку смелост и пред Богом и пред људима, онако мали растом и превелики духом, најсмелије се супродставио глобалистичкој армади, и стоголавој екуменистичкој аждаји. Притом, само је облагодаћени човек, какав је Владика био, могао у себи да споји ту лавовску ревност, са голубијом кротошћу, која му је била својствена. Управо та постојаност и утврђеност на светоотачком предању, сједињена очинском љубављу и анђеоском кротошћу коју је имао, привлачила је мноштво младих душа око њега, душа уморених и намучених савременим светом. Од Црне Реке, где је савио своје монашко гнездо духовно, па до Лелића, где је, ево данас починуо, владика Артемије је непрестано, попут магнета привлачио и приводио Христу душе жедне Бога. Није познато да је од светог Саве у Србији, па све до данас ико замонашио више монаха и монахиња од владике Артемије, негде око три стотине. Где год је долазио и пролазио подизао је порушено и уништено, оживљавао мртве манастире и светиње, а још више мртве душе и приводио их служењу Богу. Ево, ова војска монаха и монахиња која је дошла данас да топлим сузама и искреном молитвом ороси одар свог духовног Авве и Оца, најбоље сведочи о томе. А посебно ми из монаштва знамо колико је он очинских суза, зноја и молитви изливао, колико је његово очинско срце крварило, носећи нас, своју ослабљену духовну децу, поучавајући нас и у време и у невреме, настојећи да од нас направи монахе и истинске слуге Божје. Чесни наш Старче и Авво, нека ти сада Свештедри Господ на томе узврати.

Као прави пастир, где год је ходио, бродио и стизао, слично светом апостолу Павлу, с краја на крај света, зажегао је у душама људским искру вере, а код побожних је разгоревао, да она буде још светлија. Обновио је и духовно оживео Епархију захваћену ратом и невиђеним страдањима на Косову и Метохији. А после прогона са Косова учинио је још веће чудо, васпоставио је Епархију прогнану на улицу, учинивши је већом и јачом него што је раније била. Катакомбе, манастири, богослужбена места преиспуњена верницима и молитвом, о томе сведоче, мноштво вас данас присутних то сведочи. Када Христу, светом Сави и светосавској вери више није могло да се нађе места у Београдској патријаршији, владика Артемије јој је направио места у катакомбама, да тамо опстане до неких бољих времена. А на питање: да ли је

сигуран у пут којим иде, - смирено, без трага самоуверености, рекао је - да он само настоји да остане послушан свом духовном оцу, светом Јустину и да сачува дату епископску заклетву. Ето, то је био сав његов животни план и програм. А када је преосвећени Владика питао свог старца Јустина, треба ли да прихвати епископски чин, ако Црква на то призове, свети старац му је на то говорио: *Треба, јер ако и цео сабор архијерејски скрене са пута православља, епископ има власт да издвоји своју Епархију и сачува Цркву.* Владика Артемије је тај аманет свог старца испунио, и он се данас зове - *Епархија рашко призренска у егзилу.* То смо сви ми, његова духовна деца, сабрани у Христу и вери Његовој, сабрани у благодати Духа Светога, у свему ономе што нам је владика пренео и дао. А дао нам је много, не само да је тај светојустиновски аманет сачувао, отелотворио, спровео у дело, већ је и нама све то оставио. Као верни раб Христов, као прави духовни отац пуно је радио и урадио и оставио нам је огромно духовно наслеђе, на првом месту живи пример како се Богу искрено служи и угађа, а изнад свега оставио нам је залог светоотачке вере и апостолске благодати и прејемства, односно, оставио нам је у наслеђе Цркву, јер она без та два суштинска дела не постоји. Преизобилна духовна ризница коју од владике Артемија наслеђујемо, сви ми, његова духовна чада, представља темељ и основ нашег досадашњег, а још више даљег рада и живљења, да наставимо путем којим је он сам ходио и нас водио. На то нас је владика Артемије обавезао тиме што нам је такво духовно наслеђе оставио, у овим временима када многи тако олако продају и предају веру, обавезао нас је и најнепосредније, често говорећи: овим путем нашег исповедања и чувања вере православне треба ићи, тим путем треба наставити и од тога не одступати.

Светоотачка далековидост је увек била испред денвнополотичке кратковидости. Владика никада није прихватао ону реалност која се данас поистовећује са издајом вере, Косовског завета и Косова и Метохије. Живео је и прихватао само реалност Христове, јеванђелске, светозаревске истине, да без вере православне Цркве не може бити, нити Срба и Србије без Косова и Метохије. Отуда је и грандиозно исповедничко дело владике Артемија, посебно од Дубоког Потока до данас, остало несхватљиво већем делу данашњег поколења. Као што су комунисти покопавали дело и лик светог Јустина, тако то данас чине екуменисти са нашим старцем. Но блиска историја нам сведочи где су данас комунисти, а где свети Јустин Ћелијски.

Ово савремено поколење је највећим делом остало глуво на исповедничке и пророчке речи нашег епископа и старца Артемија, остало је слепо на дело које је он учинио, па и сада када је трку своју савршио и веру очувао, а нама је предао. У Бога је наша нада да ће нека будућа поколења јеванђелском истинољубивошћу и светоотачком приврженошћу, на прави начин схватити и вредновати, лик и дело нашег светог Старца. Јер Бог ће прославити оне који Њега прослављају.

А до тада, сви ми у срцу носимо дубоки и неизбрисиви траг светог живота свагдапомињаног старца и епископа нашег Артемија. Нека да Бог да своју синовску оданост и захвалност владици Артемију не посведочимо само својим речима, већ и делима. Готово увек је владика Артемије пливао узводно, није допуштао да га носи матица овог света, зато је и страдао, будући гоњен, као и његов духовни отац, што је често и сам Владика истицао. Тиме је и нама јасно показао прави пут и смер ка Христу, ка спасењу и Царству Небеском, за које се данас молимо да Господ дарује нашем авви и епископу Артемију, а нас да удостоји да останемо верни његовим очинским поукама и примеру живљења, његовом предању и страдању. Јер, по слову светог Лествичника, прави послушници се показују у одсуству свог духовног оца, и ми будемо прави послушници сада, када нас је наш духовни отац напустио телом, али верујемо не и

духом, не и својим молитвама. Владика је својим примером, пре свега, али јако често и речима сведочио о послушању као најбитнијем делу нашег спасења, сви православни, а посебно монаси знају каква је вредност и значај за сваког послушника остати до краја у послушању свом старцу, и примити његов свети благослов. Тај благослов је владика Артемије свима нама, својој духовној деци и пастви пренео, зато га испраћамо данас са молитвом и жељом да његову смирену душу Господ упокоји у Рајским насељима, а да нас покаже као захвалне, тиме и достојне синове и чеда своја, тако што ћемо на његовом путу остати и истрајати, нека нам његов часни гроб буде заветно место које ће нас на то увек подсећати. Његов свети, очински благослов који нам је оставио представља за нас најјачи темељ, највећи залог и ослонац да у овим тешким временима то и остваримо.

Због свега тога, из срца тужног, али испуњеног најдубљим осећањима захвалности, дивљења и љубави, светој успомени нашег приснопамјатног Старца, узвикујемо сада: Вечан ти спомен достојни блаженства, најдражи наш авво, старче и епископе Артемије Зх.

Вечан му спомен, Бог душу нека му опрости.

хорепископ новобрдски и панонски +Максим

Лелић, 23. 11. 2020. године